



Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

22 жовтня 2018 року

м. Київ

№ 111

Про затвердження Змін до Інструкції
про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних
та інвестиційних монет України, сувенірної продукції

Відповідно до статей 7, 15, 33, 42 та 56 Закону України “Про Національний банк України” та з метою вдосконалення організації операцій з реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 30 травня 2012 року № 213, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 червня 2012 року за № 1044/21356 (зі змінами), що додаються.

2. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Холода С. В.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Я. В. Смолій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
22 жовтня 2018 року № 111

Зміни до Інструкції про організацію виготовлення,
випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України,
сувенірної продукції

1. Абзац третій пункту 1.2 глави 1 викласти в такій редакції:

“дистриб'ютор Національного банку з продажу пам'ятних монет України та сувенірної продукції (далі – дистриб'ютор) – банк України, інша юридична особа, визначена Національним банком, які на підставі договорів з Національним банком реалізують від свого імені пам'ятні монети та сувенірну продукцію з недорогоцінних металів за роздрібними цінами Національного банку та пам'ятних монет і сувенірної продукції із дорогоцінних металів за цінами з надбавкою, не вищими, ніж 10 % від оптових цін Національного банку;”.

2. Главу 10 викласти в такій редакції:

“10. Порядок реалізації та купівлі пам'ятних та інвестиційних монет і сувенірної продукції Національним банком

1. Національний банк здійснює реалізацію пам'ятних монет та сувенірної продукції за роздрібними цінами Національного банку банкам України (їх відокремленим підрозділам), іншим юридичним і фізичним особам за готівку або за безготівковим розрахунком.

2. Національний банк має право здійснювати реалізацію пам'ятних монет та сувенірної продукції фізичним особам через приймання замовлень у режимі реального часу через офіційне Інтернет-представництво Національного банку або інший веб-сайт та функціональний сервіс Національного банку в мережі Інтернет (далі – on-line замовлення).

Фізична особа замовляє пам'ятні монети та сувенірну продукцію у вибраному неї регіоні шляхом заповнення реєстраційної форми з одночасним наданням згоди на укладення публічного договору для замовлення пам'ятних монет та сувенірної продукції, оброблення та зберігання персональних даних та їх передавання банку-дистриб'ютору для виконання замовлення та реєстрації. Після оформлення замовлення на електронну пошту фізичної особи надходить номер замовлення, що свідчить про те, що її замовлення прийняте до виконання Національним банком.

3. Фізична особа може здійснювати купівлю пам'ятної монети або сувенірної продукції за on-line замовленнями у визначеному в замовленні регіоні за готівку або за безготівковим розрахунком.

4. Фізична особа здійснює купівлю пам'ятної монети або сувенірної продукції за on-line замовленнями за готівку в Національного банку або банку-дистриб'ютора в установлений Національним банком строк їх продажу із зазначенням номера замовлення та пред'явленням паспорта або іншого документа, який посвідчує особу.

Національний банк анулює замовлення, якщо протягом строку продажу пам'ятної монети або сувенірної продукції фізична особа-замовник не здійснила купівлю пам'ятної монети та сувенірної продукції.

5. Фізична особа здійснює купівлю пам'ятної монети або сувенірної продукції за on-line замовленнями за безготівковим розрахунком з дати випуску монети в обіг на підставі on-line замовлення за умови попередньої оплати її повної вартості за роздрібною ціною, яка діє на день оплати.

Національний банк здійснює відправлення пам'ятної монети або сувенірної продукції фізичній особі-замовнику з використанням послуг поштових підприємств, логістичних компаній після надходження на рахунок Національного банку попередньої оплати від фізичної особи-замовника за on-line замовлення за роздрібною ціною, яка діє на день оплати.

6. Національний банк здійснює реалізацію партій пам'ятних монет та сувенірної продукції всіх найменувань, передбачених планом випуску монет, дистриб'юторам за оптовими цінами Національного банку та за безготівковим розрахунком.

7. Національний банк визначає статус дистриб'ютора на підставі письмових звернень банків України, інших юридичних осіб, у яких зазначається така інформація:

- 1) наявність генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій (для банків);
- 2) досвід роботи з банківськими або дорогоцінними металами, монетами;

3) річний обсяг продажу нумізматичної продукції фізичним особам за останніх три роки (у разі наявності).

Банк України, інша юридична особа мають зазначати у зверненні інформацію про можливу структуру клієнтської бази та шляхи її обслуговування, перелік рекламних заходів щодо популяризації сучасної нумізматики України, перспективи формування регіональної дилерської мережі з продажу пам'ятних монет та сувенірної продукції, а також щодо організації аукціонів.

8. Національний банк для визначення статусу дистриб'ютора здійснює процедуру відбору банків України, інших юридичних осіб, що мають намір стати дистриб'ютором, шляхом розгляду їх звернень та аналізу:

1) річних обсягів здійснення операцій з нумізматичною продукцією і дорогоцінними металами;

2) наявності розгалуженої мережі на території України та можливості обслуговування нумізматичних організацій;

3) здійснення рекламних заходів щодо популяризації пам'ятних монет;

4) формування регіональної дилерської мережі.

9. Національний банк за результатами розгляду звернень визначає банки, інші юридичні особи, яким надає статус дистриб'юторів (далі – перелік дистриб'юторів), і розмір партій пам'ятних монет та сувенірної продукції для кожного з цих дистриб'юторів.

Національний банк доводить інформацію про затвердження переліку дистриб'юторів і розмірів партій пам'ятних монет та сувенірної продукції до відома банків України та інших юридичних осіб, яким надано статус дистриб'ютора.

10. Національний банк укладає договір з дистриб'ютором.

Національний банк у разі порушення умов договору дистриб'ютором має право здійснювати перегляд затвердженого переліку дистриб'юторів і розміру партій пам'ятних монет та сувенірної продукції, наданих дистриб'юторам, та в односторонньому порядку змінювати або розривати договори з дистриб'юторами.

11. Національний банк за потреби забезпечення пам'ятними монетами та сувенірною продукцією органів державної влади та інших установ у зв'язку з проведенням ними загальнодержавних заходів має право зменшувати дистриб'юторам затверджені їм розміри партій пам'ятних монет та сувенірної продукції та здійснювати реалізацію дистриб'юторам окремих найменувань

пам'ятних монет та сувенірної продукції з урахуванням визначених обсягів їх реалізації державним органам та іншим установам.

Національний банк має право реалізовувати пам'ятні монети та сувенірну, супутню продукцію органам державної влади та інших державних установ на підставі гарантійного листа, у якому зазначається строк оплати отриманих пам'ятних монет та сувенірної, супутньої продукції.

Національний банк у разі реалізації пам'ятних монет та сувенірної, супутньої продукції на підставі гарантійного листа здійснює видачу органам державної влади та іншим державним установам цієї продукції на підставі довіреності та акта про здавання-приймання цінностей з наданням рахунку для оплати вартості цієї продукції та накладної на відпуск цінностей (у разі вимоги).

12. Національний банк має право здійснювати реалізацію пам'ятних монет та сувенірної продукції юридичним і фізичним особам через проведення аукціонів на базі товарних бірж шляхом укладання договорів, підписання регламенту проведення аукціону та визначати кількість, початкові ціни, обсяги партії на аукціоні (лоти) пам'ятних монет та сувенірної продукції, дату проведення аукціону.

13. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет за цінами продажу уповноваженим банкам за безготівковим розрахунком, а фізичним особам – за готівку або за безготівковим розрахунком.

14. Уповноважені банки здійснюють операції з інвестиційними монетами в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Національного банку щодо здійснення операцій з банківськими металами.

15. Національний банк має право приймати оплату вартості пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції від фізичних осіб з використанням електронних платіжних засобів через платіжні пристрої з оформленням документа за операцією із застосуванням електронних платіжних засобів відповідно до нормативно-правових актів Національного банку, які регулюють операції з використанням електронних платіжних засобів.

16. Національний банк зобов'язаний надати клієнту квитанцію на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію (додаток 6) у паперовому вигляді або електронному вигляді через електронну пошту клієнта. Клієнт перед здійсненням купівлі пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції обирає шлях отримання квитанції на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію та необхідність зазначення даних, які його ідентифікують.

Національний банк здійснює ідентифікацію і верифікацію клієнтів, які здійснюють оплату готівкою, відповідно до законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

17. Національний банк реєструє квитанції на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію в реєстрі квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну і супутню продукцію (додаток 7), який формується та роздруковується касиром після закінчення операційного часу.

Касир після закінчення операційного часу на реалізовані за готівку пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію на підставі реєстру квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну і супутню продукцію оформляє такі документи:

1) прибутковий та видатковий касові ордери – на монети національної валюти України, сувенірну продукцію, яка містить монети або банкноти національної валюти України;

2) видатковий позабалансовий ордер – на монети карбованцевого номіналу;

3) меморіальний ордер – на сувенірну продукцію, що не містить монет або банкнот національної валюти України, та супутню продукцію.

18. Касир після закінчення операційного дня здає перші примірники квитанцій, один примірник реєстру квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію разом із залишками готівки та довідкою про рух готівки завідувачу каси під підпис у книзі обліку прийнятої і виданої готівки.

19. Національний банк здійснює реалізацію пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції за безготівковим розрахунком на підставі заявки, у якій зазначається перелік пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції за найменуваннями, видом металу та їх кількістю.

Національний банк розглядає заявку і, ураховуючи фактичну наявність пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції, надає рахунок для здійснення попередньої оплати їх повної вартості.

20. Органи державної влади та інші державні установи у зв'язку з проведенням ними загальнодержавних заходів направляють листи-замовлення на необхідний вид презентаційної упаковки до Національного банку, які Національний банк передає на виконання до Банкотно-монетного двору.

Національний банк після отримання презентаційної упаковки з Банкотно-монетного двору здійснює її реалізацію органам державної влади та

іншим установам на підставі закупівельних цін, збільшених на суму податку на додану вартість із заокругленням до гривні.

21. Національний банк здійснює видачу пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції, які повністю відповідають установленим Національним банком критеріям під час випуску монет, сувенірної продукції в тексті офіційного повідомлення Національного банку та описам, що наведені на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, і не набули ознак пошкоджень (далі – пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірна та супутня продукція в належному стані), після надходження попередньої оплати їх повної вартості на рахунок Національного банку.

Національний банк у разі зміни цін на пам'ятні та інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію, вартість яких уже сплачена клієнтами до дати їх зміни (кошти отримані на рахунок Національного банку), здійснює видачу пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції за цінами, зазначеними в рахунку, що виданий Національним банком.

Національний банк здійснює документальне оформлення видачі пам'ятних, інвестиційних монет та сувенірної, супутньої продукції відповідно до нормативно-правових актів Національного банку з організації емісійно-касової роботи. Національний банк на видачу пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції оформляє накладну на відпуск цінностей (додаток 8).

22. Національний банк має право видавати на реалізацію без попередньої оплати пам'ятні монети та сувенірну, супутню продукцію в належному стані банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам.

Національний банк на підставі укладеного договору та за наявності забезпечення, яке гарантує оплату повної вартості реалізованих пам'ятних монет та сувенірної, супутньої продукції, повернення залишків нереалізованих пам'ятних монет та сувенірної, супутньої продукції в належному стані та в кількості, що залишилася після їх реалізації (за винятком банків України), видає банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам на реалізацію без попередньої оплати пам'ятні монети та сувенірну, супутню продукцію.

23. Національний банк має право передавати інвестиційні монети на реалізацію без попередньої оплати уповноваженим банкам для реалізації ними інвестиційних монет за цінами продажу Національного банку за умови отримання уповноваженим банком комісійної винагороди в розмірі, визначеному Національним банком, та розрахунками за вирахуванням суми комісійної винагороди.

Національний банк за результатами розгляду звернень уповноважених банків про наміри отримання інвестиційних монет на реалізацію без попередньої оплати визначає перелік уповноважених банків та розмір їх комісійної

винагороди і доводить інформацію про затвердження переліку уповноважених банків та розмір комісійної винагороди до відома уповноважених банків, які зазначені в переліку.

Національний банк укладає договір з уповноваженим банком на передавання інвестиційних монет на реалізацію без попередньої оплати.

24. Національний банк відповідно до умов договору здійснює видачу пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції на реалізацію без попередньої оплати банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам на строк їх реалізації, приймає звіти, контролює щомісячні розрахунки за реалізовані пам'ятні та інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію, а також повернення нереалізованих пам'ятних та інвестиційних монет.

Національний банк здійснює видачу монет, сувенірної продукції, що мають гривневий номінал, банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам за видатковим касовим ордером на підставі таких документів:

1) укладеного договору про реалізацію пам'ятних (інвестиційних) монет без попередньої оплати;

2) довіреності;

3) акта про здавання-приймання монет, сувенірної та супутньої продукції.

Національний банк здійснює звірку звітів та залишків нереалізованих монет, сувенірної та супутньої продукції на підставі отриманих від банків України або їх відокремлених підрозділів, інших організацій та установ щомісячних звітів та проведених розрахунків за реалізовані монети, сувенірну та супутню продукцію.

25. Національний банк у разі зміни роздрібних цін на пам'ятні монети, сувенірну та супутню продукцію повідомляє про це банки України або їх відокремлені підрозділи, інші організації та установи, які отримали пам'ятні монети, сувенірну та супутню продукцію для реалізації без попередньої оплати. На дату зміни роздрібних цін банки України або їх відокремлені підрозділи, інші організації та установи складають акт про залишки нереалізованих монет, сувенірної та супутньої продукції (до акта не включаються пам'ятні монети, сувенірна та супутня продукція, вартість яких на дату його складання сплачена клієнтами).

26. Банки України або їх відокремлені підрозділи, інші організації та установи мають право самостійно встановлювати ціни, за якими реалізуються пам'ятні монети та сувенірна продукція.

27. Національний банк має право видавати під звіт відповідальній особі пам'ятні монети, сувенірну та супутню продукцію для експонування або продажу на спеціалізованих виставках, ярмарках, конференціях на строк проведення відповідних заходів із забезпеченням належних умов зберігання пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції і коштів від їх продажу. Ціни продажу для зовнішнього ринку розраховуються Національним банком у валюті країни – організатора заходу із заокругленням до цілого та мають бути не меншими, ніж роздрібні ціни Національного банку з урахуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют, установленого Національним банком на день складання розрахунку цін. Переміщення пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції через митний кордон України здійснюється відповідальною особою відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку з питань переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України.

Національний банк має право передавати для експонування пам'ятні монети, сувенірну та супутню продукцію до музеїв, інших організацій та установ (на постійно діючих експозиціях Національного банку), з якими укладаються договори.

28. Національний банк здійснює видачу пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції відповідальній особі з оформленням акта про приймання-здавання цінностей і таких документів:

1) видаткового касового ордера – на монети, які мають гривневий номінал, сувенірну продукцію, яка містить монети або банкноти національної валюти України;

2) видаткового позабалансового ордера – на монети карбованцевого номіналу;

3) меморіальних ордерів – на сувенірну продукцію, що не містить монет або банкнот національної валюти України, та супутню продукцію.

Національний банк протягом 10 робочих днів після проведення заходу складає акт або звіт про використання за призначенням виданих пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції, який є підставою для повернення пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції, коштів від продажу та відображення їх в обліку.

29. Національний банк під час повернення пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції (як невикористаних за призначенням) перевіряє залишки цих пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції за кількістю, їх належний стан, оформляє акт про приймання-здавання цінностей і такі документи:

1) прибутковий касовий ордер – на монети, які мають гривневий номінал, сувенірну продукцію, яка містить монети або банкноти національної валюти України;

2) прибутковий позабалансовий ордер – на монети карбованцевого номіналу;

3) меморіальні ордери – на сувенірну продукцію, яка не містить монет або банкнот національної валюти України, та супутню продукцію.

Національний банк у разі виявлення недостачі коштів від продажу пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції або неналежного стану пам'ятних монет, сувенірної та супутньої продукції та, якщо немає документів про їх використання за призначенням, відшкодовує суми недостач коштів та цінностей за рахунок відповідальної особи в порядку, передбаченому законодавством про працю.

30. Національний банк приймає від фізичних осіб пам'ятні монети та пам'ятні банкноти національної валюти України за номіналом.

31. Національний банк купує у фізичних осіб:

1) пошкоджені інвестиційні монети як брухт у порядку, установленому нормативно-правовими актами Національного банку, які регулюють виконання операцій з купівлі інвестиційних монет України в населення;

2) інвестиційні монети в належному стані за закупівельними цінами в порядку, установленому нормативно-правовими актами Національного банку, які регулюють виконання операцій з купівлі інвестиційних монет України в населення. Критерії належного стану інвестиційних монет визначаються Національним банком під час випуску монети в тексті офіційного повідомлення про введення в обіг інвестиційних монет.

Національний банк залишає куплені інвестиційні монети в належному стані в запасах готівки та здійснює обов'язкову заміну капсул зі складанням акта та віднесенням їх вартості на інші операційні витрати.

32. Національний банк реалізує пам'ятні монети та сувенірну продукцію протягом трьох років із дати введення їх в обіг або випуску, після завершення яких передає пам'ятні монети та сувенірну продукцію до Центрального сховища як такі, що не користуються попитом.”

3. У додатках до Інструкції:

1) у додатках 2, 3 слова “Департаменту регулювання грошового обігу” замінити словами “Департаменту грошового обігу”;

2) додатки 6, 7 викласти в новій редакції, що додається;

3) у додатках 8, 9 слова “найменування відділу грошового обігу в регіонах” замінити словами “Національний банк (найменування відділу)”.

Директор Департаменту грошового обігу

В. П. Зайвенко

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України

_____ С. В. Холод
(підпис)

“_16_”_10_____ 2018 року
(дата)

Додаток 6
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і реалізації
пам'ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 22 жовтня 2018 року № 111)
(пункт 16 глави 10)

Примірник №

Національний банк (найменування відділу)

Квитанція №

на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію

(дата здійснення операції)

1. Форма оплати: готівка/електронний платіжний засіб
2. Видати _____.
[прізвище, ім'я, по батькові (за бажанням клієнта), в інших випадках - слова "фізична особа"]
3. Місце проживання або місцеперебування (для нерезидентів – місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні)* _____.
4. Паспорт або інший документ, який посвідчує особу, серія _____ № _____, виданий _____ "_____" _____ року*.
(ким) (коли)
5. Дата народження* _____.
6. Відомості про громадянство (для нерезидентів)* _____.
7. Реєстраційний номер облікової картки платника податку** _____.

8. Реалізація пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції:

№ з/п	Код	Назва цінностей	Метал	Номинал, грн	Кількість, шт.	Номинальна вартість, грн	Роздрібна ціна (ціна продажу), грн	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4		п...						
5		Разом	X	X			X	
6		у т. ч.: сума номинальної вартості, сума продажу (без ПДВ), сума ПДВ	X	X			X	_____ _____ _____

9. Загальна сума _____
(словами)

10. Касир _____
(підпис)

* Заповнюється в разі ідентифікації клієнтів відповідно до вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

** Крім клієнтів, у паспортах яких проставлено відмітку контролюючих органів про наявність у них права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

Додаток 7
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і реалізації
пам'ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 22 жовтня 2018 року № 111)
(пункт 17 глави 10)

Національний банк (найменування відділу)

Реєстр
квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню
продукцію
“ ___ ” _____ р.

№ з/п	Код	Назва цінностей	Метал	Номинал, грн	Кількість, шт.	Номинальна вартість, грн	Роздрібна ціна (ціна продажу), грн	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Форма оплати: готівка							
2		Квитанція №						
3		п...квитанцій						
4		Разом за квитанцією №_, у т. ч. ПДВ	X	X			X	
5		Квитанція №						
6		п...квитанцій						
7		Разом за квитанцією №_, у т. ч. ПДВ	X	X			X	
8		п...квитанцій						
9		Разом за готівку, у т. ч. ПДВ	X	X			X	

Продовження додатка 7
Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	Форма оплати: електронний платіжний засіб							
11		Квитанція №						
12		п...квитанцій						
13		Разом за квитанцією №_, у т. ч. ПДВ	X	X			X	
14		Квитанція №						
15		п...квитанцій						
16		Разом за квитанцією №_, у т. ч. ПДВ	X	X			X	
17		п...квитанцій						
18		Разом за електронними платіжними засобами, у т. ч. ПДВ	X	X			X	
19		Усього, у т. ч. ПДВ	X	X			X	

Касир _____
(підпис)